

Referat EnergiPuls: Hållbara städer

Peter Örn, ordförande för delegationen för hållbara städer inledde EnergiPulsen med att berätta om den ohållbara staden. Idag bor ungefär hälften av jordens befolkning i städer, år 2050 förväntas andelen vara 75 %. De flesta bor i slum utan ordnad tillgång på vatten och energi. Även om städerna i sig kan ses som ett problem kan de bli nyckeln till lösningen.

Delegationen hållbara städer har som uppdrag att verka för en hållbar utveckling av städer, tätorter och bostadsområden. Delegationen stimulerar arbetet för långsiktigt, välfungerande och attraktiva stadsmiljöer där hög livskvalitet går hand i hand med förbättrad miljö, ekonomisk tillväxt, social sammanhållning och minimerad klimatpåverkan. Delegationen samarbetar med kommunerna, marknadens aktörer och andra parter. Arbetet med hållbar stadsutveckling bygger på integrerad sektorsövergripande planering, höjda ambitionsnivåer och användandet av ny teknik.

Delegationen för hållbara städer är tillsatt av regeringen för tiden 2008-2010 och de ska:

- Hantera ett statligt ekonomiskt stöd till utveckling av hållbara städer.
- Främja en integrerad, sektorsövergripande planering.
- Främja samverkan mellan näringsliv, kommuner, allmänheten med mera i stadsbyggnadsprojekt.
- Stödja export av miljöteknik och främja internationellt samarbete som bidrar till hållbar stadsutveckling.
- Bidra till kunskapsutveckling och kunskapsspridning.
- Samla in och sprida information om intressanta svenska och internationella exempel.

Det ekonomiska stödet är på totalt 340 miljoner kronor varav 130 miljoner fördelades år 2009. Till den omgången kom det in 78 ansökningar vilket visar på ambitionen som finns i landet. Många av ansökningarna handlade om nya stadsdelar, centralt belägna på gamla industritomter. Närhet till vatten, kontakt mellan stadsdelar och gröna områden var även tydliga trender. Ett av de avgörande kriterierna för delegationens val var minskad klimatpåverkan per tillförd krona.

Utvecklingsområden verkar bland annat vara lokal energiproduktion och smarta elnät.

Få ansökningar får medel från delegationen, men även om en del säkert blev besvikna gör förhoppningsvis arbetet med deras ansökningar att de kommer längre i sitt miljöarbete.

Lisa Enarsson arbetar med miljöstrategisk planering på Stockholm stad och kommer snart ta rollen som projektledare för Stockholm Järva. Det projektet är ett av de som fått stöd från delegationen. Stödet är på 55,29 Mkr som ska användas till:

EnergiledarGruppen

Nätverk Sverige

- Energieffektivisering i Svenska bostäders hus
- Förnybar energi, solfångare, solceller, vindkraftverk
- Transporter
- Ökad delaktighet och information
- Utvärdering

De byggnader som ska byggas om är typiska miljonprogramhus. Något de delar med en tredjedel av Europas byggnadsbestånd. Det dessa byggnader har gemensamt är att de har en dålig energieffektivitet och står inför behov av renovering.

För Svenska bostäders hus har de som mål att sänka energiförbrukningen till max 88 kWh/kvm A_{temp} . För att nå detta kommer de bland annat satsa på takisolering, vakuuminisolering för att minimera köldbryggor, värmeåtervinning av avloppsvatten, installering av S-boxar med mera. De vill att området ska bli en förebild för hållbar förnyelse.

Ingmarie Ahlberg är miljöchef på exploateringskontoret i Stockholm. Hon berättade om planeringen för Stockholm och särskilt för Norra Djurgårdsstaden. Planeringsstrategin är att bygga staden inåt, att binda ihop områden utan att minska mängden grönområden. Hammarby Sjöstad är ett bra exempel på stävan efter en hållbar stadsdel, men det är viktigt att följa upp och ta lärdom även av det som inte blev så bra som man hade tänkt.

Norra Djurgårdsstaden handlar i sitt första steg om byggande av cirka 5000 nya bostäder samt servicebyggnader. Men planen för hela området är att det totalt ska bli 12 000 lägenheter och 35 000 arbetsplatser. Man planerar även för att boende år 2020 ska bidra med mindre än 1,5 ton CO₂ utsläpp per år. För att nå detta kommer de bygga system utifrån kretsloppstänkande med till exempel avfallsskvarnar för att kunna utvinna biogas.

Området kommer vara anpassat till kommande klimatförändringar. Där deras riskanalys visar på höjd havsnivå, mer och intensivare regn och hetare somrar. För att klara detta kommer bland annat marken ha en högre nivå och dagvatten- och avloppsnät vara dimensionerade för större flöden.

Exploateringskontoret arbetar även med mjuka frågor som till exempel hur vi ska skapa positiva trender. 50 % av vår miljöbelastning beror på vår livsstil. Trender kan ändra vårt beteende. Till exempel så cyklar vi idag dubbelt så mycket som för 10 år sedan. Det är viktigt att det ska vara lätt att göra rätt.

Stockholm har länge arbetat strategiskt med miljöarbetet, vilket lett till att de nu vunnit utmärkelsen European Green Capital 2010.